

Strategisch kompas: rode draden notitie

Strategisch kompas
Rode draden notitie
December 2021

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Opbrengst: 6 speerpunten voor Wijchen 2035	5
Speerpunt 1: Genoeg woningen voor elke levensfase	6
Speerpunt 2: Leefbare en aantrekkelijke wijken en kernen ...	8
Speerpunt 3: Een sterke en sociale samenleving met een goed zorgaanbod	10
Speerpunt 4: Een duurzame samenleving	12
Speerpunt 5: Bereikbare kernen met aantrekkelijke voorzieningen en werk.....	14
Speerpunt 6: Krachtige samenwerking tussen gemeente(n), inwoners, ondernemers en organisaties	16
3. Bijlage: Overzicht van het interactieve proces	

1. Inleiding

Rode draden

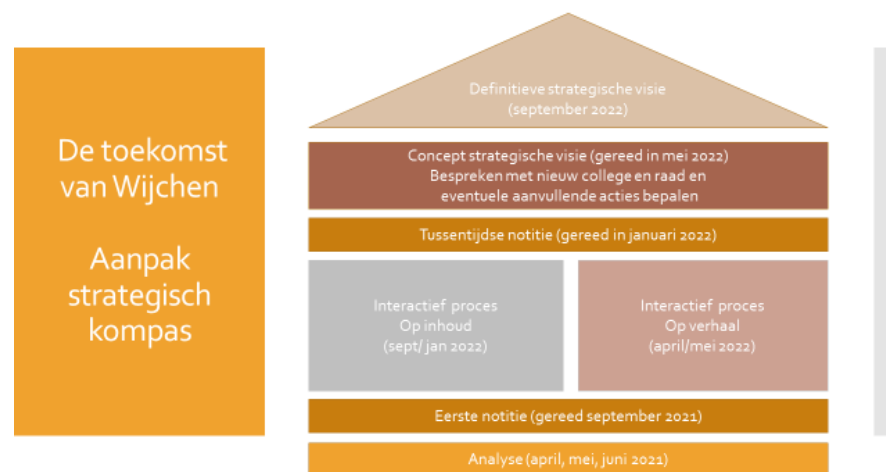
Wijchen werkt aan een Strategisch kompas, bekend onder de naam: Wijchen2035. In gesprek met de samenleving komt tussen voorjaar 2021 en herfst 2022 een visie op Wijchen in 2035 tot stand. Voor u ligt de tussentijdse notitie. In deze notitie kunt u de rode draden lezen van de opbrengst van het eerste deel van het gesprek met de samenleving.

Vooraf

De eerdere strategische visie van Wijchen dateert uit 2007. Begin 2020 stopte het traject voor een nieuwe strategische visie, een 'Strategisch kompas', vanwege de mogelijke bestuurlijke fusie met de gemeente Druten. Op 1 december 2020, tegen de achtergrond van het niet doorgaan van de bestuurlijke fusie met Druten, heeft de gemeenteraad in een motie gevraagd om de uitkomsten van het draagvlakonderzoek in een nieuw strategisch kompas te verwerken. In dit draagvlakonderzoek hebben vele inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties aangegeven wat zij van een gemeente verwachten. Een begeleidingsgroep met vertegenwoordiging uit de raad, het college en de ambtelijke organisatie heeft een proces opgesteld om te komen tot een nieuw strategisch kompas. Dit sluit aan bij het eerdere proces en zorgt ervoor dat de waardevolle input uit het draagvlakonderzoek wordt benut.

Stappen

Het Strategisch kompas komt in verschillende stappen tot stand.

Figuur 1: de aanpak van het Strategisch kompas

De eerste stap is de analyse van bestaande informatie uit het draagvlakonderzoek, de strategische verkenningen en andere relevante bronnen. In september 2021 heeft de gemeenteraad deze basisnotitie¹ ontvangen met daarin informatie over:

- met welke nieuwe strategische opgaven en ontwikkelingen we aan de slag moeten en welke voor ons het meest belangrijk zijn;
- hoe we werken aan bestaande opgaven, lokaal en regionaal, welke elementen hierin belangrijk zijn om koers te houden;
- wat de positie in de regio is ten aanzien van deze opgaven /ontwikkelingen.

Op grond van deze basisnotitie is het interactieve proces met de samenleving gestart.

¹ [Link naar basisnotitie strategisch kompas Wijchen 2035](#)

Eerste deel van het interactieve proces

Er is een digitale beeldenbank ingericht, waar Wijchenaren op verschillende thema's vanuit huis, input hebben kunnen leveren over de toekomst. Daarnaast hebben er zes toekomsttafels plaatsgevonden. Bij deze toekomsttafels hebben inwoners, ondernemers en partners hun ideeën en dromen over de toekomst van Wijchen met elkaar gedeeld. Het derde onderdeel is de jongerendialoog: tijdens bijeenkomsten op het Maaswaal College hebben jongeren gesproken over de toekomst van Wijchen. De bijlage bij deze notitie bevat een overzicht van de bijeenkomsten die in dit eerste deel van het interactieve proces hebben plaatsgevonden.

Na de gemeenteraadsverkiezingen, in april en mei 2022, vindt het tweede deel van het interactieve proces plaats. Dit bestaat o.a. uit een toer langs de dorpen en kernen, een kinderburgemeestersontbijt en een aanvullend jongerendialoog. Rond de zomer van 2022 maakt de gemeenteraad de definitieve keuzes en wordt er een eindproduct gerealiseerd. Met dit strategisch kompas gaan gemeente en samenleving daarna verder aan de slag

2. Opbrengst : 6 speerpunten voor Wijchen 2035

Hoe moet Wijchen eruit zien in 2035? Deze vraag stelde de gemeente aan Wijchense inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Op verschillende manieren hebben deze groepen hun dromen, wensen en ideeën gedeeld; in bijeenkomsten en via een digitale beeldenbank. Dit heeft geleid tot verschillende vormen van input. Zo zijn van de gesprekken tijdens de toekomstafels verslagen gemaakt en hebben de jongeren hun ideeën op post its geplaatst. De beeldenbank bevat ideeën die inwoners zelf hebben verwoord. Deze komen terug in de notitie. Al deze input is bij elkaar gelegd en hiervan is een kwalitatieve analyse gemaakt; een onderzoek naar de frequentie, positie en betekenis van de ideeën en uitspraken. Op basis van de analyse van de opbrengst van het interactieve proces tot nu toe - de toekomstafels, de beeldenbank en de jongerendialoog - zijn er 6 speerpunten voor Wijchen geformuleerd:

1. Genoeg woningen voor inwoners in elke levensfase
2. Leefbare en aantrekkelijke wijken en kernen
3. Een sterke en sociale samenleving met een goed zorgaanbod
4. Een duurzame samenleving
5. Bereikbare kernen en wijken met aantrekkelijke voorzieningen en werk
6. Krachtige samenwerking tussen gemeente(n), inwoners, ondernemers en organisaties

Speerpunt 1: Genoeg woningen voor inwoners in elke levensfase

In 2035 zijn er voldoende betaalbare en geschikte woningen voor alle inwoners van Wijchen. Het tekort aan passende woningen en het creëren van nieuwe woonvormen voor met name jongeren en ouderen is volgens de deelnemers een belangrijke opgave voor Wijchen.

Wijchenaren geven aan dat zij graag meer nieuwe woningen zien maar niet ten koste van alles. Zij onderstrepen hierbij het belang van het maken van duidelijke keuzes en voldoende groen in nieuwe en bestaande wijken. Ook benadrukken zij het belang van duurzame woningen. Dit vraagt om een investering in zowel bestaande- als nieuwe woningbouw. Daarbij vinden zij het belangrijk dat 'het dorpse karakter van Wijchen' in de kernen en wijken behouden blijft.

Woningen voor jong en oud

De deelnemers vinden het belangrijk dat er voldoende geschikte woningen voor jongeren en ouderen in Wijchen zijn. Wijchense jongeren moeten in Wijchen kunnen blijven wonen als zij dat willen. Momenteel is het door de krapte op de woningmarkt erg lastig om een geschikte woning te vinden. Door specifiek voor jongeren te bouwen, kunnen we vergrijzing tegengaan en de gemeente jong en levendig houden. Ook voor ouderen geldt dat er een gebrek is aan passende woonruimte. De deelnemers geven aan dat het belangrijk is dat er een betere doorstroming komt in woningen. Zo kan Wijchen inzetten op levensloopbestendige woningen én ook op meer starterswoningen. Hierbij is het belangrijk dat er een goede balans komt tussen huur- en koopwoningen. Om aan te sluiten bij de vraag van inwoners is het van

belang dat er woningen worden gebouwd in diverse prijscategorieën. Hierbij moet er oog zijn voor doelgroepen die nog onvoldoende aan bod komen.

Nieuwe en flexibele woonvormen

Nieuwe en flexibele woonvormen dragen bij aan het oplossen van de woningnood. Inwoners en ondernemers geven aan dat er richting 2035 meer ruimte mag zijn voor nieuwe en flexibele woonvormen, zoals prefab bouwen, woningsplitsing, slimme mantelzorgcombinaties en gecombineerde woonvormen voor jong en oud. De mogelijkheden hiervoor zijn vaak onbekend. Hier moet meer aandacht, facilitering en ondersteuning voor komen. Door in te zetten op prefab bouwen wordt er relatief snel veel én betaalbaar gebouwd. Hiervoor is het belangrijk dat er kortere, simpelere procedures komen rondom vergunningen. Ook is

het belangrijk dat er minder regels zijn die initiatieven blokkeren. Denk bijvoorbeeld aan grote panden of boerderijen die geschikt zijn voor woningsplitsing of leegstaande (bedrijfs)panden die tot wooneenheden kunnen worden omgevormd.

Aantrekkelijke en diverse wijken

Een goede wijkontwikkeling met veel diversiteit in woningaanbod en -vormen en dus ook doelgroepen is gewenst. Dit vergroot de leefbaarheid in een wijk. Over het belang van het variëren in woningaanbod benoemen de deelnemers: op het ene stuk grond bijvoorbeeld starters- en of prefab woningen en op de andere stukken grond bijvoorbeeld kavelvrij bouwen. Ook geven inwoners aan dat het belangrijk is om ruimte te geven aan nieuwe initiatieven in een wijk of kern (zoals de al bekende CPO's). Hierin moet oog zijn voor toekomstige ontwikkelingen zoals: minder auto's, meer laadpalen en duurzaamheid in het algemeen. We hebben te maken met een groeiende deeleconomie. In een gezonde woonomgeving deelt men voertuigen en is er meer plek voor spelen en bewegen.

Voldoende groen in wijken en kernen

Inwoners en ondernemers vinden dat woningbouw niet ten koste mag gaan van een aantrekkelijke leefomgeving. Hierin staan rust en groen hoog in het vaandel. De aanwezigheid van genoeg groen is essentieel voor de levenskwaliteit. Het liefst zien de inwoners zelfs meer groen in hun wijken. Dit verhoogt het woongenot en welzijn van mensen. Denk bijvoorbeeld aan meer groen op openbare plekken in de vorm van bomen en parken en duurzame speeltuinen. Goed onderhoud daarvan is belangrijk.

Behoud van het dorpse karakter

In 2035 is Wijchen nog steeds een gemoedelijk dorp waarin verbinding en saamhorigheid centraal staan. Om deze trend door te zetten, wordt er in de toekomst goed nagedacht over bijvoorbeeld het plaatsen van hoogbouw. Inwoners en ondernemers geven aan dat hoogbouw een prima oplossing kan zijn voor het woning- en ruimtetekort, maar uitsluitend wanneer het bij de uitstraling van de gebieden past. Zo geven zij aan dat er in Wijchen-West hoogbouw mag komen, bijvoorbeeld met appartementen voor jongeren. In de huidige kernen past hoogbouw niet bij de uitstraling en het karakter.

Speerpunt 2: Leefbare en aantrekkelijke wijken en kernen

In 2035 is er in alle wijken en kernen voldoende groen- en natuurbeleving en speel- en sportmogelijkheden voor iedereen. De leefomgeving nodigt inwoners uit om naar buiten te gaan en elkaar te ontmoeten. De deelnemers geven aan dat zij het belangrijk vinden dat buurtbewoners zich betrokken voelen bij hun directe leefomgeving en dat er veel sociale verbondenheid is in wijken en kernen.

Natuur

Inwoners vinden het belangrijk dat er meer ruimte komt voor groen- en natuurbeleving en behoud hiervan in de dorpen en wijken. Dit is niet alleen goed voor het milieu maar ook voor het welzijn van mensen. Hier hebben inwoners ook zelf een rol in. Minder versteende tuinen en minder zwerfafval is gewenst en maakt de straten aantrekkelijker en leefbaarder. Daarnaast vragen de deelnemers aandacht voor bestaande natuurgebieden. Nieuwe ontwikkelingen, zoals uitbreiding van campings, mogen geen gevaar vormen voor bestaande natuur.

Recreatie

De deelnemers vinden het belangrijk dat er voldoende aantrekkelijke speelmogelijkheden voor kinderen van alle leeftijden zijn. Het liefst zien zij speeltuinen van natuurlijke, duurzame materialen. Daarnaast zien de deelnemers graag dat er meer aantrekkelijke ontmoetingsplekken en buitensportmogelijkheden in de wijken en kernen zijn. De leefomgeving moet uitdagen om naar buiten te gaan en elkaar te ontmoeten. Dit kan bijvoorbeeld door het plaatsen van meer bankjes in de openbare ruimte.

Sociale verbondenheid

In 2035 leven Wijchenaren in wijken en kernen waar een sterke sociale verbondenheid is. Juist door veel diversiteit in woningen en mensen aan te brengen. Sociale verbondenheid vraagt een centrale plek in de wijk of kern. Zoals een dorps huis, een wijkcentrum of een ontmoetingsplek in de buitenruimte. Ook digitale ontmoetingen worden hierin steeds belangrijker. Het kan het benodigde fysieke contact echter niet vervangen. De deelnemers zien graag dat de betrokkenheid de buurt groter wordt. Dit kan bijvoorbeeld met een buurtgebonden budget, waardoor buurtgenoten zich samen meer eigenaar voelen van de buurt.

Veiligheid

De deelnemers vinden het belangrijk dat er in 2035 meer aandacht is voor preventie en overlastbestrijding in wijken en kernen. Wat betreft verkeersveiligheid vinden inwoners het belangrijk dat fietsers en

voetgangers zich veilig kunnen verplaatsen. Denk hierbij aan bijvoorbeeld schoolgaande kinderen. Ook zien de deelnemers graag meer AED's en meer mensen met EHBO bevoegdheden.

Gemengde wijken
Saamhorigheid
Zorgen voor elkaar
Genoeg huurwoningen
Voldoende speelgelegenheden
Balans tussen huur en koop
Buiten sporten
Ruimte voor initiatieven
Natuurbehoud
Buurtgebonden budget
Groen
Klusjesagenda
Natuurbeleving
Ontmoeten
Geen versterking
Betrokkenheid
Geen zwerfafval

Speerpunt 3: Een sterke en sociale samenleving met een goed zorgaanbod

In 2035 is er meer aandacht voor elkaar en zetten we sterker in op het voorkomen dat mensen in de zorg belanden. Mensen hebben eenvoudig, laagdrempelig contact met elkaar waardoor het onderling vragen en aanbieden van hulp makkelijker gaat. Daarnaast wordt er in het onderwijs en in het werk meer aandacht besteed aan 'zorgen voor elkaar' en 'mentale veerkracht'. Hierdoor worden kinderen, mensen weerbaarder in een maatschappij vol normen en keuzes. De deelnemers vinden het belangrijk dat er meer waardering en normalisering komt in 'iets voor de ander doen'.

Samen zorgen

In 2035 staat 'zorgen voor elkaar' centraal en mensen vinden het normaal, waardevol om dit te doen. Mensen weten elkaar in de wijk eenvoudig te vinden, durven vragen te stellen en elkaar te helpen. Een goede sociale wijkinrichting waarin veel te beleven is en voldoende ontmoetingsgelegenheden zijn, helpt hierbij. Dit geldt ook voor andere randvoorwaarden als de mogelijkheid om korter of flexibel te werken. Of opnieuw inzetten op maatschappelijke stage, ervaringsplekken voor jongeren zodat zij leren dat het waardevol is om anderen te helpen.

Inclusie van alle doelgroepen

In 2035 heeft de gemeente meer aandacht voor kwetsbare doelgroepen zoals eenzame mensen en werklozen. De deelnemers vinden het belangrijk dat eenzaamheid zichtbaar en bespreekbaar wordt én dat er onderzocht wordt wat er nodig is om eenzaamheid verder tegen te gaan. Als mogelijke oplossing wordt het introduceren van een 'maatjes systeem' geopperd. Daarnaast zien zij het liefst dat ouderen zich nog steeds betrokken voelen bij de samenleving. Voor werklozen is het belangrijk dat zij goede begeleiding krijgen in hun zoektocht naar een baan. Een mensgerichte aanpak met minder regels in gemeentelijke procedures is hierin van belang. De introductie van een basisinkomen wordt hierbij ook als suggestie genoemd. Om kwetsbare doelgroepen goed te bereiken moeten we de krachten van verenigingen, kerken, particulieren en de gemeente bundelen.

Een wijkgerichte aanpak in de zorg

De deelnemers vinden het belangrijk dat we in de toekomst nog meer, echt op wijkniveau werken. De afstand met de zorg moet minimaal zijn.

Dit kan bijvoorbeeld door de zorg en mensen die de toegang tot de zorg organiseren nog meer naar de buurten en wijken te brengen. Bijvoorbeeld zoals de wijkverpleegkundigen. Het is belangrijk dat er goede, sterke en toegankelijke wijkteams in de wijken zijn waar mensen eenvoudig kunnen aankloppen én goed geholpen worden.

Preventie

In 2035 zetten inwoners vaker hulpvragen uit binnen hun eigen netwerk. Ook benaderen mensen elkaar meer vanuit positieve gezondheid. Hierin ligt de focus op wat mensen wél kunnen. Veerkracht en eigen regie staan centraal. Om ervoor te zorgen dat mensen niet in de zorg belanden, promoten we een gezonde leefstijl waarbij voldoende beweging hoort. Hierin wordt aangesloten bij de behoeften van de wijk.

Ook (lokale) bedrijven spelen een rol in preventie vraagstukken. De deelnemers vinden het belangrijk dat bedrijven meer betrokken zijn bij het welzijn van hun werknemers en hen ondersteunen waar mogelijk. Er moet meer aandacht komen voor een goede werk-privé balans én voor het functioneren van de mens als geheel. En het is belangrijk dat werkgevers blijven kijken naar wat mensen nog wél kunnen betekenen in een bedrijf in het geval van een arbeidsbeperking of ziektebeeld. Dit alles voorkomt een zorgvraag en het biedt mensen de mogelijkheid om ook zelf informele hulp of zorg te verlenen.

Speerpunt 4: Een duurzame samenleving

In 2035 leven Wijchenaren in een duurzame omgeving waarin duurzaamheid voor iedereen een vanzelfsprekendheid is. Dit is breder dan de energietransitie. De gemeente neemt hierin een voorstrektersrol. Zij draagt een duidelijke visie en breed uitvoeringsplan uit en integreert duurzaamheid collectief en efficiënt in de samenleving. Daarnaast denkt ook de samenleving op grote schaal na over innovatieve oplossingen. Bijvoorbeeld voor het opwekken, gebruiken en opslaan van duurzame energie. Ook is er aandacht voor circulair en lokaal produceren en deelt de samenleving volop kennis over duurzame oplossingen.

Verduurzamen van woningen en bedrijven

De deelnemers geven aan dat veel inwoners en ondernemers wel willen verduurzamen maar dat zij vaak niet weten hoe precies. Bovendien zijn

de kosten en de voordelen niet altijd duidelijk. In 2035 is er een goed en vanzelfsprekend inzicht in de voordelen en noodzaak van verduurzamen. De gemeente stelt duidelijke duurzaamheidseisen bij het bouwen en verbouwen van woningen en bedrijven. Bijvoorbeeld door volop in te zetten op groene daken en/of zonnepanelen op daken. Ook door de woningbouwvereniging. In 2035 hebben alle woningen tenminste energielabel C.

Opwekken, gebruiken en opslaan van duurzame energie

In 2035 denkt de samenleving op grote schaal na over innovatieve oplossingen voor het opwekken en gebruiken van duurzame energie. Meer zonnepanelen en windenergie kan een oplossing zijn maar deze bronnen leveren op bepaalde momenten niks op. Waterstofgas of aardwarmte en –koude lijkt meer een oplossing voor de langere termijn. Focus meer op dit soort innovatieve oplossingen. Daarbij is ook belangrijk om goed na te denken over de opslag van energie, zoals buizensystemen of accuhuisjes in wijken. Tevens geven de deelnemers aan dat het belangrijk is om de (nationale) ontwikkelingen rondom kernenergie te blijven volgen.

Duurzaam vervoer

De deelnemers vinden het belangrijk dat er in de toekomst voldoende keuze is in duurzaam vervoer. In 2035 benutten we de bussen beter en zetten we in op een waterstoftankstation. Zet ook in op kleinere auto's en minder parkeermogelijkheden zodat er meer ruimte komt voor groen. Dit kan als er voldoende aantrekkelijke fiets- en voetpaden zijn en de straten autoluw worden ingericht.

Bewustwording en gedragsverandering

Zet volop in op urgentiebesef, bewustwording en gedragsverandering. Er moet een verschuiving komen van het denken in kwantiteit naar het denken in kwaliteit. Hierin kan de gemeente meer lef en leiderschap tonen en beter communiceren. Het opvoeren van de druk kan helpen om duurzame keuzes af te dwingen. Het is belangrijk dat ook jongere generaties aanhaken en dat mensen inzien dat elke bijdrage telt. De gemeente kan duurzaam gedrag stimuleren door een concreet breed duurzaamheidsplan met heldere, concrete doelstellingen die gedragen worden op te stellen. Ook kan zij bijvoorbeeld een duurzame kennisbank opzetten, om duurzame kennis te bundelen en te delen. Daarnaast kan er bijvoorbeeld een groep van 'dwarsdenkers' geïntroduceerd worden. Deze groep denkt met de gemeente mee vanuit het brede duurzaamheidsaspect in korte en lange termijn gevolgen van beleid.

Speerpunt 5: Bereikbare kernen met aantrekkelijke voorzieningen en werk

In 2035 zijn alle kernen en wijken goed bereikbaar en voorzien van basisvoorzieningen. Denk hierbij aan een dorps huis of wijkcentrum, een gezondheidscentrum, winkels, een school en een geldautomaat. Inwoners en ondernemers verwachten dat de deelmobiliteit toeneemt en vinden dat alle kernen goed bereikbaar moeten zijn met het openbaar vervoer. Daarnaast vinden zij het belangrijk dat de gemeente het voortouw neemt in het toekomstgericht inrichten van gebieden. De deelnemers vinden het belangrijk dat Wijchen een aantrekkelijke gemeente blijft om te werken en te ondernemen.

Mobiliteit

In 2035 zijn alle kernen goed bereikbaar met het openbaar vervoer. Met

het oog op het groeiende aanbod in duurzame mobiliteit zijn er meer snelfietspaden en laadpunten voor elektrische fietsen nodig. Er ligt een flinke opgave voor de gemeente om creatief en innovatief met de beperkte ruimte om te gaan. Door deelmobiliteit moet het haalbaar zijn om in ieder geval terug te schalen naar één parkeerplek per huishouden. Ook lijkt het nuttig dat er onderzoek komt naar ondergronds parkeren.

Infrastructuur

Inwoners en ondernemers geven aan dat het belangrijk is dat de infrastructuur op orde is en dat de inrichting van de openbare wegen verbetert. Het liefst zien zij minder groot verkeer, zoals vrachtwagens, op smalle dorpswegen. Op dit moment vormen zij een gevaar voor fietsers en voetgangers. In 2035 leiden we dit verkeer om de kernen heen zodat zij geen gevaar meer vormen.

Basisvoorzieningen

In 2035 zijn er in ieder dorp en kern voldoende basis- en sociale voorzieningen. Ook mag er meer aandacht komen voor recreatieve voorzieningen en goede woonvoorzieningen voor ouderen. Hierbij kunnen we denken aan het creëren van hofjes in dorpskernen waar ouderen elkaar kunnen ontmoeten. Daarnaast vinden de deelnemers het belangrijk dat er meer multifunctionele accommodaties komen met sterke sleutelfiguren. Sterkere en toegankelijker dorps huizen én een goede bereikbaarheid van beheerders zorgt voor een beter leefklimaat.

Ondernemen en werken

In 2035 is er werk voor iedereen. Wijchen kent dan een rijk ondernemersklimaat met meer banen dan de beroepsbevolking Wijchenaren. Het beschikbare werk is goed verdeeld ten opzichte van de verschillende opleidingsniveaus. De ondernemers die voor veel banen zorgen, vind je op de Wijchense bedrijventerreinen. Hier staan innovatie en duurzaamheid centraal.

Ook op het gebied van onderwijs zijn Wijchense bedrijven gericht op innovatie en duurzaamheid. Dit betekent dat bedrijven bijdragen aan het onderwijs en dat het onderwijs opleidt voor banen van de toekomst. Hiervoor is het belangrijk dat het onderwijs, bedrijven en de gemeente goed contact en nauwe banden hebben met elkaar.

Naast een aantrekkelijke gemeente om te werken, is Wijchen ook een aantrekkelijke plek om te verblijven. Wijchen Centrum heeft een ruim en

gevarieerd winkel-, horeca-en evenementenaanbod. Met Kasteel Wijchen als beeldmerk weten bezoekers uit de wijde omtrek het centrum te vinden. De gemeente staat op de kaart vanwege het diverse verblijfsaanbod: overnachten in Wijchen Centrum, de Berendonck of de camping. Wijchen heeft het allemaal.

Speerpunt 6: Krachtige samenwerking tussen gemeente(n), inwoners, ondernemers en organisaties

In 2035 zien de deelnemers het liefst een verbonden en sociale samenleving, waarin de gemeente, inwoners en organisaties betrokken zijn bij elkaar. Er is een continue uitwisseling van kennis en ervaringen tussen deze partijen. Als het gaat om regionale samenwerking, geven de deelnemers aan dat het waardevol is om per thema te bekijken of lokale óf regionale samenwerking het beste past. Ook op het vlak van digitalisering ziet men samenwerkingsmogelijkheden. Met een collectieve aanpak kan de gemeente de beste en veiligste digitale mogelijkheden aanbieden. De deelnemers vinden het wel belangrijk dat de gemeente ook fysiek goede dienstverlening blijft bieden.

De gemeente fysiek en digitaal dichtbij

In 2035 is de gemeente zowel fysiek als digitaal goed bereikbaar. Er is volop keuzevrijheid in de vorm van dienstverlening. ICT is hierbij het middel en geen doel. Dit betekent dat er altijd de mogelijkheid moet zijn tot een gesprek 'mens tot mens'. Met ICT kan de gemeente de (digitale) dienstverlening laagdrempeliger en dichterbij inwoners brengen. Dit kan bijvoorbeeld door diverse digitale kanalen aan te bieden. Inwoners kunnen dan kiezen welk kanaal zij willen gebruiken. Daarnaast mag de gemeente meer inzetten op dienstverlening op wijkniveau. Dit kan bijvoorbeeld door het inzetten van wijkregisseurs of wijkondersteuners zoals er nu al dorpsondersteuners zijn. De deelnemers vinden het ook belangrijk dat er op wijkniveau een betere samenwerking komt tussen de professionals.

Digitalisering

In 2035 valt niemand buiten de boot als het om digitalisering gaat. Er is voldoende ondersteuning in digitalisering voor mensen die het nodig hebben. Dit kan door ondersteuning te organiseren rondom bijvoorbeeld bibliotheken en sportclubs. Ook is het belangrijk om in het onderwijs aandacht te besteden aan digitalisering. Het tempo in digitaliseren is hoog. Dit betekent dat de gemeente nieuwe ontwikkelingen op de voet moet volgen en integreren. Hierin zijn een collectieve aanpak en standaardisering belangrijk. Door samenwerking met andere gemeenten kan de beste en veiligste digitale mogelijkheden in dienstverlening worden geboden. De gemeente kan bijvoorbeeld QR-codes gaan gebruiken voor meldingen en het terugkoppelen van informatie. Bijvoorbeeld door de QR-code van een volle container scannen zodat de gemeente weet dat zij deze kan legen. Op deze manier wordt

dienstverlening efficiënter. Het is belangrijk dat de gemeente de dialoog over digitalisering gaande houdt tussen inwoners, gemeenten en bedrijven.

Wijchen en de regio

De gemeente Wijchen heeft veel te bieden. Zo heeft zij veel aangename voorzieningen. Inwoners, maar ook buitenstaanders, zien Wijchen als een kleine stad met het saamhorige karakter van een dorp. Richting 2035 ligt er een uitdaging voor kleinere gemeenten. Zij moeten groter worden om goed te kunnen blijven functioneren. Alle gemeenten hebben eigen systemen. Als je die verenigt, kun je inwoners beter dienen, beter inspelen op regionale ontwikkelingen en werk je efficiënter. Daarnaast zijn gemeentegrenzen voor inwoners eigenlijk niet interessant omdat hun levens steeds meer de grenzen van gemeenten doorkruisen. Zelfbewustzijn en goede keuzes maken in de schalen waarop je samenwerkt, worden steeds belangrijker. Een krachtige werkorganisatie, met bekwame professionals en een duidelijke visie is hierbij van belang. In 2035 werkt de gemeente waar het kan lokaal aan opgaven. Waar nodig zoekt zij de regionale samenwerking op. Het is van belang dat de gemeente per thema kijkt welke samenwerking het beste past.

3. Bijlage: het interactieve proces

Beeldenbank 4 oktober – 1 december 2021	Wijchenaren delen ideeën en dromen in woord en beeld over de toekomst van Wijchen aan de hand van de thema's Wonen, Werken, Leefomgeving, Duurzaamheid, Zorg en Welzijn, Samenwerken en Dienstverlening. Er zijn in totaal 70 ideeën en dromen gedeeld op de Beeldenbank
Jongerendialoog 1 19 oktober 2021	In twee klassen op het Maaswaal College is met behulp van een interactieve werkvorm in groepjes gesproken over de toekomst van Wijchen aan de hand van de thema's Wonen, Werken, Leefomgeving, Duurzaamheid, Zorg en Welzijn, Samenwerken en Dienstverlening
Toekomsttafel Wonen 2 november 2021	24 Wijchenaren hebben in Wijkcentrum Wijchen Zuid over de toekomst van Wonen gesproken aan de hand van de volgende subthema's: Woningbouwopgaven, Nieuwe en flexibele woonvormen, Aantrekkelijke, groene en gezonde woonomgeving, Bereikbaarheid en voorzieningen
Toekomsttafel Leefomgeving 9 november 2021	14 Wijchenaren hebben in De Zandloper over de toekomst van Leefomgeving gesproken aan de hand van de volgende subthema's: Aantrekkelijke, groene en gezonde woonomgeving, Bereikbaarheid en voorzieningen, Veiligheid, Sociale verbondenheid

Toekomsttafel Werken 10 november 2021	6 Wijchenaren hebben in de MES-hallen over de toekomst van Werken gesproken aan de hand van de volgende subthema's: Iedereen kan meedoen op de arbeidsmarkt, Iedereen kan meedoen op de arbeidsmarkt, Bedrijventerreinen, Duurzaam & nieuw ondernemen
Toekomsttafel Duurzaamheid 16 november 2021	16 Wijchenaren hebben digitaal over de toekomst van duurzaamheid gesproken aan de hand van de volgende subthema's: Verduurzamen van woningen & bedrijven, Opwekken en gebruiken van energie, Vervoer
Toekomsttafel Zorg en Welzijn 23 november 2021	15 Wijchenaren hebben digitaal over de toekomst van Wonen gesproken aan de hand van de volgende subthema's: Preventie en zorgen voor elkaar, Gespecialiseerde zorg, Armoede voorkomen, Toegang tot zorg, Sterke buurten, wijken en kernen
Toekomsttafel Samenwerken en dienstverlening 24 november 2021	14 Wijchenaren hebben digitaal over de toekomst van Wonen gesproken aan de hand van de volgende subthema's: Dienstverlening, Participatie, Wijchen en de regio, De digitale samenleving